

Asia

Yrityskaupan hyväksyminen: Axus Finland Oy / Easy KM Oy

Asian vireilletulo

Kilpailu- ja kuluttajavirastolle on 16.6.2014 ilmoitettu järjestely, jossa Axus Finland Oy hankkii määräysvaltaansa Easy Km Oy:n ("Easy Km").

Osapuolet ja niiden harjoittama liiketoiminta

Axus Finland Oy on osa ALD Automotive International –yhtyrhymää, jonka puolesta omistaa kansainvälinen Société Générale –rahoituskonserni. Axus Finland Oy tarjoaa Suomessa ajoneuvoleasing- ja hallinnointipalveluja ALD Automotive –aputoiminimellä (jäljempänä "ALD Automotive"). Samaa konserniin kuuluu myös ALD Automotiven [yli 50]¹-prosenttisesti omistama tytäryhtiö NF Fleet Oy, joka niin ikään tarjoaa ajoneuvoleasing- ja hallinnointipalveluja.

Easy Km harjoittaa Suomessa ajoneuvoleasingia ja siihen liittyviä palveluja. Ennen yrityskauppaa Easy Km on ollut Governia Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö.

Kilpailuoikeudellinen arviointi

Yrityskauppasäännösten soveltuminen järjestelyyn

Société Générale –yhtyrhymän yhteenlaskettu maailmanlaajuinen liikevaihto oli vuonna 2012 oli noin 23,11 miljardia euroa, josta noin 269,6 miljoonaa euroa kertyi Suomesta. Easy Km:n liikevaihto vuonna 2013 oli noin 87,9 miljoonaa euroa, ja se kertyi kokonaisuudessaan Suomesta. Koska kilpailulaissa määritellyt liikevaihtorajat ylittyvät, järjestely kuuluu yritys-kauppavalvontaa koskevien säännösten soveltamisalaan.

Relevantit hyödykemarkkinat

Ilmoittajan näkemyksen mukaan yrityskaupan arvioinnin kannalta relevantit hyödykemarkkinat ovat henkilö- ja pakettiautojen yritys- ja yhteisöleasingmarkkinat, joihin kuuluvat kaikki leasingmuodot mukaan lukien huolto- ja rahoitusleasing. Huoltoleasingissa leasingyhtiö hankkii ajoneuvon omistukseensa, luovuttaa sen asiakkaalle sovituksi vuokra-ajaksi ja kantaa riskin mm. ajoneuvon jäännösarvosta, huolloista, korjauksista ja rengaskustannuksista. Rahoitusleasingissa asiakas vastaa itse jäännösarvosta ja huolehtii ylläpitokuluista ja maksaa leasingyhtiölle vuokraa ainoastaan ajoneu-

¹ Hakasulkeisiin merkityissä kohdissa tieto tai tarkka tieto on poistettu liikesalaisuutena.

von pääomasta. Rahoitusleasingissä ajoneuvo siirtyy vuokralleottajan taaseeseen. Rahoitusleasingmarkkinat ovat huoltoleasingmarkkinoita merkittävästi pienemmät.

Ilmoittajan mukaan osa Easy KM:n ajoneuvokannasta muodostuu muista ajoneuvoista kuin henkilö- ja pakettiautoista, kuten trukeista, työkoneista, kuorma-autoista, linja-autoista ja ambulansseista. Lisäksi molemmat yrityskaupan osapuolet myyvät palautettuja ajoneuvoja leasing-sopimuksen päätyttyä.

Relevantit maantieteelliset markkinat

Ilmoittajan mukaan useat suuret leasingyhtiöt toimivat ALD Automotiven ohella kansainvälisesti ja monissa Euroopan maissa. Markkinoilla on kuitenkin kansallisesta sääntelystä ja verotusjärjestelmistä johtuvia paikallisia ominaispiirteitä ja ilmoittajan näkemyksen mukaan relevantit maantieteelliset markkinat ovat Suomen laajuiset.

Markkinoiden koko ja osapuolten kilpailuasema

Yrityskaupan ilmoittajan arvion mukaan henkilö- ja pakettiautojen yritys- ja yhteisöleasingmarkkinoiden koko ajoneuvojen määrällä mitattuna oli noin 58 400 ajoneuvoa Suomessa vuonna 2013. ALD Automotiven markkinaosuus oli [20–30] %. Easy Km:n markkinaosuus oli [1–10] %. Osapuolten yhteenlaskettu markkinaosuus olisi yrityskaupan jälkeen siten [30–40] %. Keskittymän suurin kilpailija on LeasePlan Finland Oy, jonka markkinaosuus on [20–30] %. Muita kilpailijoita ovat mm. Santander Consumer Finance Oy ja Pohjola Pankki Oyj.

KKV:n selvitykset ja johtopäätös

KKV:n selvityksissä ei ole ilmennyt viitteitä siitä, että yrityskaupan seurauksena tehokas kilpailu olennaisesti estyisi markkinoilla. Viraston markkinoitoimijoilta saamien lausuntojen perusteella markkinoilla on riittävästi varteenotettavia toimijoita, eikä lausuntojen perusteella voida tehdä sellaista johtopäätöstä, että yrityskauppa aiheuttaisi kilpailulaissa tarkoitettulla tavalla merkittäviä haitallisia kilpailuvaikutuksia. Viraston arvion mukaan relevanttien markkinoiden määrittely voidaan jättää avoimeksi.

Liitännäisrajoitukset

Ilmoittaja esittää yrityskaupan liitännäisrajoituksena hyväksyttäväksi osakassopimuksessa sovitun myyjään kohdistuvan kilpailukiellon, jonka mukaan myyjäyhtiö ja sen tytäryhtiöt pidättäytyvät kohdeyhtiön kanssa suoraan tai välillisesti kilpailevasta toiminnasta Suomen alueella ilman ALD Automotiven ennakollista kirjallista hyväksyntää. Kilpailukiello päättyy [...] kulluttua yrityskaupan täytäntöönpanosta. Kilpailukiello on ilmoittajan mukaan välttämätön ALD Automotiven yrityskaupassa tekemän investoinnin

säilyttämiseksi, koska yrityskaupassa siirtyy aineellisen omaisuuden lisäksi kohdeyhtiön taitotieto (huomioiden erityisesti kokemus palveluiden tarjoamisesta julkiselle sektorille), maine ja asiakaskunta. Kilpailukieltotehdolla taataan se, että ALD Automotive saa ostettavan yhtiön täydessä sopimushetkisessä arvossaan.

Edelleen ilmoittaja esittää yrityskaupan liitännäisrajoituksena hyväksyttäväksi osakassopimuksessa sovitun myyjään kohdistuvan rekrytointikiellon, jonka mukaan myyjäyhtiö sitoutuu olemaan rekrytoimatta yhtäkään kohdeyhtiön avaintyöntekijää tai avustamaan kolmatta osapuolta kyseisten työntekijöiden rekrytoinnissa. Rekrytointikielto päättyy [...] kuluttua osakekauppasopimuksen allekirjoituksesta. Rekrytointikielto on tarpeellinen ALD Automotiven investoinnin suojaamiseksi, koska kohdeyhtiön avaintyöntekijöillä on merkittävää osaamista ja taitotietoa yhtiön toimintaan liittyen.

Viitaten Axus Finland Oy:n aiempaan yrityskaupparatkaisuun (Axus Finland Oy / Nordea Rahoitus Suomi Oy:n huoltoleasing- ja hallinnointiliiketoiminta)² KKV toteaa, että viraston tapauskäytännössä myyjään kohdistuvaa kilpailukieltoa ei yleensä hyväksytä liitännäisrajoitukseksi siltä osin, kun kilpailukiellon piiriin kuuluu sellaisia osakkuusyhtiöitä, joissa myyjä ei käytä määräysvaltaa. KKV ei siten hyväksy kilpailu- eikä rekrytointikiellon ulottamista sellaisiin Governia Oy:n osakkuusyhtiöihin, joissa Governia Oy ei käytä yksinomaista tai yhteistä määräysvaltaa. Lisäksi tapauskäytännön mukaan rekrytointikielto voi koskea ainoastaan johto- ja avainhenkilöiden aktiivista rekrytointia.

Kilpailukielto voi koskea vain niitä tuotemarkkinoita ja maantieteellisiä markkinoita, joilla yrityskaupan kohteena olevaa liiketoimintaa harjoitettiin ennen kaupan toteuttamista.

Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto hyväksyy yrityskaupan, jossa Axus Finland Oy hankkii yksinomaisen määräysvallan Easy Km Oy:ssä. Viraston arvion mukaan yrityskauppa ei kilpailulain 25 §:ssä tarkoitetulla tavalla olennaisesti estä kilpailua Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto hyväksyy esitetyn kilpailukiellon ja rekrytointikiellon yrityskaupan liitännäisrajoituksiksi edellä mainituin rajoituksin.

Sovelletut säännökset

Kilpailulaki (948/2011) 21, 22, 24, 25 ja 26 §.

² Yrityskaupan hyväksyminen, 15.12.2005, dnro 848/81/2005.

Muutoksenhaku

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 44 §:n mukaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Lisätietoja päätöksestä antaa erikoistutkija Hanna Kaiponen, puhelin 029 505 3620, sähköposti etunimi.sukunimi@kkv.fi.

Ylijohtajan sijainen,
apulaisjohtaja

Rainer Lindberg

Erikoistutkija

Hanna Kaiponen